

Behandelingsvoorstel voor de commissie WEM

Onderwerp: Nadere toelichting op een aantal vragen, veronderstellingen en uitspraken betreffende Eco Composteerbedrijf b.v. tijdens de commissie WEM van 14 oktober 2002.

Cie-datum : 4 november 2002

Cie-nummer: 2002WEM78

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: nee	inspraak: n.v.t.
eerdere behandeling in cie: ja	op: 14 oktober 2002
in PS: nee	op: -

Behandelend ambtenaar: Ekrem Kiliçaslan

toestel: 3588
b.g.g.: 3877

Samenvatting (inclusief communicatie):

Tijdens de commissievergadering van 14 oktober j.l. is een aantal uitspraken gedaan m.b.t. vergunningverlening en handhaving betreffende Eco composteerbedrijf b.v., waarop door de portefeuillehouder gezien de tijd niet meer kon worden gereageerd. Bij een aantal van die uitspraken is uitgegaan van een onjuiste veronderstelling en het is wenselijk die onjuistheden op te helderen, voordat de commissie op de hoogte wordt gebracht van het definitief besluit door GS inzake de vergunningaanvraag van Eco composteerbedrijf b.v.

Op verzoek van de commissie is dit onderwerp op 14 oktober 2002 ter bespreking geagendeerd en bij die vergadering hebben de commissieleden uitdrukkelijk aangegeven op de hoogte gehouden wensen te worden. Deze notitie heeft dat tot doel.

Wordt geagendeerd:

voor korte bespreking (er kunnen enkele kleine opmerkingen worden gemaakt) en vervolgens ter kennisneming.

Datum GS-vergadering: 26 november 2002

Dienst/sector : WM/MBG Registratiennr.:
2002WEM003929i

Steller voorstel : E. Kiliçaslan Toestel : 3588

Portef.houder : P. Rombouts

Onderwerp:

Nadere toelichting op een aantal vragen, veronderstellingen en uitspraken betreffende Eco Composteerbedrijf BV tijdens de commissie W&M vergadering van 14 oktober 2002.

openbaar : ja

brief/verzoek d.d. : - Afkomstig van: -

uiterste beslisdat. : - Reden : -

Medepar. Dienst/afd.								
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Eerdere besluiten:

- 4 juni 1996 95431196mvv Wm vergunning.
- 4 april 2000 2000WEM000943i/mvh toestemming maaisel > 10%.
- 10 juli 2000 2000WEM002368i/mvh idem.
- 12 december 2000/ 9 mei 2001WEM001588i Wm/beëindiging gedoogtoestemming.
- 13 november 2001, 2001WEM002622i, Awb-bezwaarschrift van Eco composteerbedrijf b.v. te Acherberg.
- 26 maart 2002 2002WEM000760i, schriftelijke vragen ex artikel 47 van het Reglement van Orde i.v.m. geurproblematiek Eco composteerbedrijf b.v. te Rhenen (Achterberg).
- 6 augustus 2002, Gezondheidsklachten en vergunningaanvraag Eco composteerbedrijf de Essenberg te Achterberg
- 27 augustus 2002, Vergunningaanvraag uitbreiding Eco Composteerbedrijf b.v. te Achterberg.

vervolg op pagina 2 nee

Samenvatting voorstel:

Tijdens de commissievergadering Water & Milieu van 14 oktober j.l. stond de situatie rond Eco composteerbedrijf b.v. op de agenda ter bespreking. Daarbij was een 25 tal direct belanghebbenden aanwezig, waarvan er 4 gebruik maakten van het openbaar gehoor. Door hen zijn daarbij een aantal uitspraken gedaan m.b.t. vergunningverlening en handhaving betreffende Eco composteerbedrijf b.v., waarop door de portefeuillehouder gezien de tijd niet meer kon worden gereageerd. Bij een aantal van die uitspraken is uitgegaan van een onjuiste veronderstelling en het is wenselijk die onjuistheden op te helderen, voordat de commissie op de hoogte wordt gebracht van het definitief besluit door GS inzake de vergunningaanvraag van Eco composteerbedrijf b.v.

vervolg op pagina 2 ja

gevolgen voor middelen :	
begrotingspost naam :	
oorspronkelijk beschikbaar :	begrotingspost nummer :
reeds eerder aangewend :	begrotingswijziging : nee
voorstel nu aan te wenden :	
nog aan te wenden :	

Beslispunten:

(toelichting bijgevoegd: ja)

Gedeputeerde staten besluiten:

1. Akkoord te gaan met het ter bespreking voorleggen aan de commissie W&M van de hierbij gevoegde notitie.

paraaf afdelingshoofd:

paraaf sectorhoofd:

Advies portefeuillehouder:

paraaf portef.houder:

paraaf griffier:

gs-besluit d.d.

Vervolg eerdere besluiten: n.v.t.

Vervolg samenvatting voorstel: n.v.t.

In de bijgevoegde notitie worden onjuiste veronderstellingen met betrekking tot vermeende overtredingen, gezondheidsklachten van omwonenden in relatie tot het bedrijf, bestemmingsplantechnische problemen en het feit dat er geen aandacht voor de problemen zou zijn, behandeld.

Toelichting medeparaferende dienst(en): n.v.t.

Toelichting behorende bij B-stuk nummer: 2002WEM003929i

Notitie voor commissie Water en Milieu, vergadering van 4 november 2002.

Aanleiding:

Naar aanleiding van een verzoek van de commissie Water en Milieu (hierna commissie) om meer informatie, met name rond gezondheidsproblemen van omwonenden, naar de stand van zaken rond de vergunningverlening van Eco composteerbedrijf b.v. te Rhenen (Achterberg), is er op 24 september 2002 een memo opgesteld waarin de stand van zaken is weergegeven. Vervolgens is op 10 oktober 2002 een aanvulling daarop opgesteld, omdat op 9 oktober de laatste bedenkingen op de ontwerpvergunning zijn ingediend.

Bij de commissie bespreking heeft de commissie de heer Strooboscher (de vertegenwoordiger van de omwonenden), de heer Henken (omwonende), de heer de Kok (directeur van het bedrijf en de heer Wiesenekker (gemeenteraadslid Rhenen) het woord gegeven. Tijdens de vergadering is gebleken dat door hen soms van onjuiste veronderstellingen is uitgegaan. Vanwege het tijdsbeslag dat dit onderwerp op de vergadering legde (ongeveer 2,5 uur), was de gedeputeerde niet in de gelegenheid hierop in te gaan.

Inleiding:

Bij de vergunningverlening en handhaving van Eco composteerbedrijf b.v. (hierna Eco) hebben wij onze taken zo zorgvuldig mogelijk uitgevoerd. Zo is er uitvoerig onderzoek gedaan naar klachten van omwonenden over stankoverlast en over de aan- en afvoer van materiaal in strijd met de regels. We hebben alles wat redelijkerwijs mogelijk is, gedaan om de klachten en vermoedens uit de buurt over overtredingen van de vergunningeisen na te trekken. We zijn daarbij veel verder gegaan dan bij enig ander bedrijf in onze provincie. In dat kader hebben wij ook een mediator ingeschakeld. Tevens hebben wij ons laten adviseren door Project Research Amsterdam (PRA) voor de huidige aanvraag om uitbreiding van de vergunning. In de afgelopen 3 jaar hebben we slechts in enkele gevallen kunnen aantonen dat Eco in strijd met de regels heeft gehandeld. In die gevallen is ook handhavend opgetreden en is de overtreding ongedaan gemaakt.

Over veel punten is reeds eerder gecommuniceerd, daar zal in dit stuk naar verwezen worden.

Punten waarbij van een onjuiste vooronderstelling is uitgegaan.

1. Het bedrijf zou overtredingen met betrekking tot de vergunningvoorschriften plegen en er zou niet handhavend opgetreden worden. Hierbij worden de volgende overtredingen genoemd:
 - a. Bedrijf zou materiaal ontvangen dat volgens de vergunning niet geaccepteerd mag worden (blauwe bagger, groenafval afkomstig van andere provincie).
 - b. Bedrijf zou materiaal op illegale wijze afvoeren.
 - c. Bedrijf zou onterecht niet hoeven te meten of het aangevoerde materiaal (bermmaaisel) verontreinigd is met zware metalen.
 - d. Het zou niet bekend zijn waar de materialen afkomstig van zijn en waar naar afgevoerd wordt.
 - e. Bedrijf zou ontoelaatbare (geur)hinder veroorzaken.
2. Er zou een oorzakelijk verband zijn tussen de gezondheidsklachten van omwonenden en het bedrijf. Hierbij wordt tevens een link gelegd naar de verontreiniging van bermmaaisel met zware metalen.
3. Er zouden bestemmingsplantechnische problemen zijn rond het bedrijf.
 - a. De huidige bestemming zou niet passen binnen het huidige bestemmingsplan.
 - b. De gevraagde uitbreiding zou niet passen binnen het bestemmingsplan.
 - c. De gemeente Rhenen zou geen medewerking verlenen aan een eventuele wijziging van het bestemmingsplan. Ook zal geen medewerking worden verleend aan een (voor de realisering van de uitbreiding noodzakelijke) bouwvergunning.
4. Bij de huidige (ontwerp)vergunningverlening zou er geen rekening gehouden zijn met de problemen die er bestaan rond het bedrijf.

Hierna wordt op elk punt afzonderlijk ingegaan.

1. Vermeende overtredingen.

a. Illegale ontvangst materiaal:

In de afgelopen jaren is dit bedrijf veelvuldig bezocht, zowel aangekondigd als onaangekondigd. Deze controles zijn uitgevoerd door verschillende medewerkers van de sector vergunningverlening en handhaving, soms in samenwerking met de collega's van de politie en/of de gemeente Rhenen. Bij die controles zijn de vermeende overtredingen van illegale ontvangst niet geconstateerd. Het bedrijf ontvangt weliswaar materiaal van een andere provincie, maar dat is toegestaan. De aanvoer van blauwe bagger is, na melding/aangifte van de heer Wiesenekker, uitvoerig onderzocht, samen met de milieupolitie, en de bevindingen zijn met de heer Wiesenekker kortgesloten. Uit het onderzoek is niet gebleken dat er blauwe bagger is ontvangen binnen de inrichting. De uitvoerige communicatie met de heer Wiesenekker hierover is hierbij gevoegd (bijlage 1).

b. Illegale afvoer:

In 2000 is er, naar aanleiding van een melding van omwonenden dat er illegaal materiaal was afgevoerd, onderzoek gedaan naar die afvoer. Uit dat onderzoek is gebleken dat er niet gereed product was afgevoerd naar een perceel in Ede. Het materiaal was weliswaar uitgecomposteerd, maar niet gezeefd en er was geen bemonstering en analyse uitgevoerd. Er is proces verbaal opgemaakt en het bedrijf heeft een bestuurlijke waarschuwing voor deze overtreding gekregen (bijlage 2, bestuurlijke waarschuwing). Met de provincie Gelderland (waar het materiaal was toegepast) zijn afspraken gemaakt over de verdere afhandeling (toepassing is na analyse alsnog goedgekeurd door Gelderland). Er zijn door omwonenden diverse meldingen gedaan over vermeende illegale afvoer van compost/zwarte grond voor ophoging van weilanden. Ook deze afvoer is in samenwerking met de politie onderzocht en gebleken is dat er geen overtreding is geconstateerd (zie bijlage 3, bezoekrapport). Tevens heeft, naar aanleiding van aanhoudende meldingen van soortgelijke afvoer, de veldpolitie Heuvelrug een onderzoek naar deze afvoer van zwarte grond uitgevoerd. Uitkomst van dat onderzoek is dat de regelgeving op dit punt ruimte voor interpretatie overlaat en er is een verzoek bij het OM neergelegd om een standpunt in te nemen. Totdat bekend is wat het standpunt van het OM is, is er dus niet zonder meer sprake van een overtreding. Tijdens de controles van de verschillende handhavers in het afgelopen drie jaar zijn geen andere overtredingen m.b.t. de afvoer geconstateerd.

c. Meten verontreiniging zware metalen in bermmaaisel:

Deze vraag is enigszins beantwoord naar aanleiding van vragen van een aantal statenleden op 19 maart 2002 (bijlage 4, Schriftelijke vragen ex artikel 47 van het Reglement van Orde). In 1994 is er een onderzoek naar de chemische kwaliteit van bermgras uitgevoerd door het ministerie van Verkeer en Waterstaat (bijlage 4a). De conclusie hieruit is dat bermgras zonder problemen kan worden afgevoerd en gebruikt als veevoeder of als grondstof voor verwerking tot schone compost. Daarom is het niet nodig een eis voor bemonstering in de vergunningvoorschriften bij groencomposteerders op te nemen. Aangezien voor de bemonstering dus geen voorschriften in de vergunning zijn opgenomen, kan er geen sprake zijn van overtreding van een voorschrift.

d. Onbekend waar materialen van afkomstig zijn en waarheen wordt afgevoerd:

Zoals gebruikelijk is ook Eco composteerbedrijf b.v. verplicht alle inkomende- en uitgaande stoffen te registreren en deze registratie gedurende minimaal 5 jaar te bewaren. Uit de diverse controles is gebleken dat het bedrijf een zeer goede registratie heeft en overzichten kan genereren van de aan- en afvoer van (afval-)stoffen. Ook de locaties van herkomst en levering zijn bekend. Voor ons maakt het in principe niet uit waar het te composteren materiaal vandaan komt: de vergunning is verleend voor het composteren van groenafval.

e. Bedrijf zou ontoelaatbare (geur)hinder veroorzaken.

Naar aanleiding van aanhoudende geurklachten zijn in twee jaar afzonderlijke onderzoeken uitgevoerd door onafhankelijke adviesbureaus. Het doel van die onderzoeken was het vaststellen van de geursituatie op het moment van meting (bijlage 5, geurrapporten van PRA en TNO). Het meest recente onderzoek is uitgevoerd in 2001 door TNO te Apeldoorn. Wij hebben TNO verzocht ons te adviseren met betrekking tot de geurklachten. Uit het onderzoek is gebleken dat er weliswaar sprake is van hinder, maar de hinder binnen wettelijk toegestane grenzen valt. Er is derhalve ook geen sprake van ontoelaatbare geurhinder.

2. Oorzakelijk verband gezondheidsklachten en het bedrijf.

Zoals in de eerdere notitie voor de GS vergadering van 6 augustus 2002 (bijlage 6) reeds genoemd is, was er onvoldoende aanleiding om aan te nemen dat er een oorzakelijk verband is tussen de gezondheidsklachten van omwonenden en het bedrijf. De VROM-Inspectie (hierna VROM) heeft, onder meer naar aanleiding van de ontwerpbesluit, aan het RIVM expliciet gevraagd uit te zoeken of er een oorzakelijk verband te leggen is tussen de gezondheidsklachten van omwonenden en het bedrijf. Hierbij is tevens de medische situatie van de astmatische kinderen (brief van de kinderarts) meegenomen. VROM heeft duidelijk geconcludeerd dat met de gezondheidsgegevens die nu beschikbaar zijn geen relatie kan worden gelegd tussen de gezondheidsklachten bij omwonenden door de blootstelling aan biologische agentia. Het onderliggend rapport van het RIVM wordt hierbij gevoegd (bijlage 7).

In de vergadering van de commissie werd de uitspraak gedaan dat de biologische agentia waaraan de omwonenden worden blootgesteld, in combinatie met vergiftiging met zware metalen, ernstigere gevolgen hebben. In dat kader moet opgemerkt worden dat deze eventuele verontreinigingen met zware metalen, indien er al enig effect is, vooral effect zullen hebben op mensen in de directe omgeving van het proces (medewerkers). Het is niet waarschijnlijk dat eventuele zware metaal verontreinigingen in de omgeving op die afstand verspreid worden door de lucht en op die manier bij de omwonenden gezondheidsschade veroorzaken, al dan niet in combinatie met biologische agentia.

3. Bestemmingsplantechnische problemen.

a. huidige bestemming past niet in plan.

In 2000 heeft het bedrijf bij de gemeente Rhenen het verzoek ingediend om mee te werken aan een bestemmingsplanwijziging in verband met uitbreiding van de vergunning. Op 23 november 2000 heeft de gemeente Rhenen ons een brief gestuurd met de mededeling dat aan een uitbreiding van de activiteiten van Eco medewerking verleend kan worden, mits voldaan kan worden aan de randvoorwaarden voor de bescherming van het milieu (zie bijlage 8; brief van de gemeente Rhenen). In de brief van de gemeente Rhenen is op pagina 1 verwoord dat het (huidige) composteerbedrijf in het bestemmingsplan is ingepast.

b. uitbreiding past niet in plan.

Tevens schrijft de gemeente op pagina 2 dat aan een redelijkerwijs noodzakelijke of wenselijke uitbreiding medewerking kan worden verleend, mits voldaan kan worden aan uit een oogpunt van bescherming van het milieu noodzakelijke randvoorwaarden. Wij hebben de gemeente Rhenen het ontwerpbesluit van de uitbreidingsvergunning gestuurd met een begeleidende brief, waarin wij expliciet hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in de uitkomst van de beslissing van de gemeente inzake de bestemmingsplanwijziging (bijlage 9, aanbiedingsbrief aan de gemeente Rhenen). In haar reactie op ons ontwerpbesluit heeft de gemeente niet aangegeven tegen de bestemmingsplanwijziging te zijn. Wel heeft zij bezwaar ingediend op de beschikking, omdat zij twijfels heeft over de milieuhygiënische randvoorwaarden (bijlage 10, reactie gemeente Rhenen op ontwerpbesluit).

c. Gemeente zal niet meewerken aan aanpassing bestemmingsplan en verlenen van de bouwvergunning.

Alhoewel de gemeente in haar reactie op het ontwerpbesluit geen opmerkingen heeft geplaatst op basis van het bestemmingsplan of de noodzakelijke bouwvergunning, is tijdens de commissievergadering door de heer Wiesenekker, raadslid van de gemeente Rhenen, verklaard dat de gehele raad van de gemeente Rhenen tegen de

uitbreiding van het composteerbedrijf is en derhalve zal er geen medewerking verleend worden aan een bestemmingsplanwijziging. Ook een eventuele bouwvergunning zal niet worden verleend.

Daarom is aan de gemeente Rhenen door de portefeuillehouder expliciet gevraagd om een reactie daarop. Op dit moment is de reactie van de gemeente nog niet bekend. De verwachting is dat die reactie wel bekend zal zijn voor de vergadering van de commissie op 4 november a.s.

4. Er zou geen rekening worden gehouden met problemen rond het bedrijf.

Vanaf nagenoeg de start van het bedrijf is er volle aandacht geweest voor de ontstane situatie. Bij diverse gelegenheden (keuzemomenten) is getracht de omwonenden en het bedrijf te betrekken. Ook toen begin 2001 uit onderzoek van TNO gebleken is dat (geur)hinder te verwachten was, maar geen wettelijke normen werden overschreden, is iedere (geur)klacht serieus genomen. Toen bleek dat de verhoudingen dusdanig verslechterd waren dat de communicatie tussen de partijen helemaal niet meer liep, hebben wij eind 2001 een mediator ingeschakeld. Alhoewel het mediationtraject de communicatie enigszins heeft kunnen herstellen, is er geen structurele oplossing voor de ontstane situatie gekomen. Medio 2002 is de mediator tot de conclusie gekomen dat partijen dusdanig stelling hadden genomen dat het mediationtraject geen zin meer had.

Tijdens dit traject is de mogelijkheid van een tijdelijke vergunning of een experiment besproken, maar partijen konden het niet eens worden over de randvoorwaarden waaronder een dergelijk experiment zou moeten plaatsvinden. De omwonenden wilden wel meewerken, maar alleen onder de voorwaarde dat de vergunningaanvraag ingetrokken of opgeschort zou worden. Die voorwaarde was voor het bedrijf niet acceptabel. Het bedrijf wilde wel meewerken, maar alleen onder de voorwaarde dat er een vergunning was afgegeven. De mediator heeft aangegeven in hun professionele positiebepaling in juli 2002 dat slechts nieuwe concrete openingen een vervolgstap zouden legitimeren. Omdat die openingen er niet waren heeft de mediator voorgesteld om het traject te beëindigen, waarmee de heer Rombouts heeft ingestemd (bijlage 12, brief van 14 september 2002 van de mediator).

Tijdens de commissievergadering is tevens gebleken dat de commissieleden interesse hebben in de bedenkingen die wij hebben ontvangen op ons ontwerpbesluit van 27 augustus 2002. De reactie van VROM is reeds eerder genoemd (bijlage 7), evenals de reactie van de gemeente Rhenen (bijlage 10). De reactie van de omwonenden en het bedrijf zijn tevens hierbij gevoegd (bijlage 13).

Vervolg.

Voorgesteld wordt om akkoord te gaan met het ter bespreking voorleggen aan de commissie Water en Milieu van deze notitie.

Getracht zal worden om in de vergadering van GS op 28 november het definitief besluit over de vergunning te nemen en de commissie zal op de hoogte gebracht worden van die beslissing.

Bijlagen:

1. Enkele passages uit het mailverkeer met de heer Wiesenecker naar aanleiding van vermeende illegale acceptatie blauwe bagger.
2. Bestuurlijke waarschuwing in verband met overtreding in 2000, afvoer niet gereed produkt.
3. Bezoekrapport naar aanleiding van melding vermeende overtreding, afvoer compost/zwarte grond.
4. Beantwoording vraag 6 m.b.t. punt verontreiniging bermmaaisel in de beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 47 van het Reglement van Orde.
- 4a. Onderzoek van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat naar de chemische kwaliteit van bermgras.
5. Conclusies uit de geurrapporten van PRA (uitgevoerd in 2000) en TNO (uitgevoerd in 2001).
6. Toelichting bij B-stuk nr. 30, GS vergadering van 6 augustus 2002.
7. Reactie VROM-inspectie op ontwerpbeschikking.
8. Brief van de gemeente Rhenen inzake bestemmingsplanwijziging.
9. Aanbiedingsbrief ontwerpbeschikking voor de gemeente Rhenen met verzoek om reactie.
10. Reactie gemeente Rhenen op ontwerpbeschikking.
11. Brief van 14 september 2002 van de mediators, beëindiging mediationtraject.
12. Reactie van het bedrijf en de omwonenden op ontwerpbeschikking.

Ter inzage:

- A. Mailverkeer met de heer Wiesenecker naar aanleiding van vermeende illegale acceptatie blauwe bagger.
- B. B-stuk nr. 25; beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 47 van het Reglement van Orde.
- C. Geurrapporten PRA en TNO